

3. Лучко Х. Л. Бухгалтерський облік в управлінні бізнесом: Зарубіжний досвід. К.: Облікінформ, 1997. 144 с.
4. Партин Г.О., Загородній А.Г. Управлінський облік: Навч. посіб. - Серія «Дистанційне навчання». Львів: Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2003. 194 с.
5. Современный бизнес: Учеб. в 2 т. Т. 1: Пер. с англ. / Д. Дж. Речмен, М. Х. Мескон, К. Л. Боуи, Дж. В. Тилл. М.: Республика, 1998.

Цідило З.

студентка група ПОІЗМ-11

*Тернопільського національного
економічного університету*

*Науковий керівник – д.іст.н., професор кафедри
інформаційної та соціокультурної діяльності ТНЕУ*

Біловус Л.І.

УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧО-ОСВІТНІМ КОМПЛЕКСОМ НА ОСНОВІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ РЕСУРСІВ

Для вирішення складних проблем (технічних, соціальних, наукових, економічних), що стоять перед суспільством, потрібна організована і злагоджена діяльність багатьох людей і засобів виробництва. Така діяльність здійснюється в рамках штучних, створених людиною, формувань, що називаються організаційно-технічними системами (ОТС), кількість яких в країні значна і продовжує рости.

Відмінними рисами сучасних виробничо-освітніх комплексів (ВОК) є: наявність багатофункціональності виробництва, внесок істотних ресурсів у сферу створення та забезпечення інфраструктури для основного виробництва, високий ступінь замкнутості, внутрішнє і функціональне різноманіття системи. ВОК відносяться до великих систем, які відповідно до класичних уявлень називаються складними, тобто не піддаються цілісному одноразовому охопленню будь-якого спостерігача. При управлінні такими системами виникають проблеми, пов'язані з відсутністю у осіб, що приймають рішення, достовірної інформації про всю систему в цілому, що призводить до неефективних, а найчастіше до згубних для існування системи рішень.

Отримання, узагальнення та надання достовірної інформації про саму систему і навколишнє її середовище є складною науково-технічною проблемою. Наявні сьогодні автоматизовані системи управління орієнтовані найчастіше на конкретні виробництва і не вирішують цієї проблеми в цілому, а розподілені корпоративні мережі зосереджені на вузьких питаннях інформаційного обміну і потерпають від відсутності загального підходу до підготовки і формування управлінських рішень.

Відзначене зростання кількості ВОК у поєднанні з системами управління, що не відповідають сучасному рівню, призводить до зниження ефективності їх діяльності; таким чином, актуальність досліджень в області підготовки та формування управлінських рішень у великих організаційно-технічних системах різко зростає.

У результаті дослідження було визначено, що:

1) ВОК відносяться до класу складних систем, що володіють такими властивостями, як високий ступінь замкнутості, складність структури, синергетичний ефект, мимовільне ускладнення структури при повільній і плавній зміні її параметрів, функціональна різноманітність як елементів самої ВОК, так і керуючих підсистем; стійкість до зовнішніх впливів, здатність до самовідновлення, росту, розвитку, підвищення узгодженості складових.

2) Управління такими системами традиційними методами в умовах відсутності повноти інформації викликає значні труднощі, часто призводить до помилок при прийнятті управлінських рішень, що негативно позначається на раціональному використанні ресурсів і функціонуванні всієї системи в цілому.

3) В умовах сучасного розвитку ІКТ інформація є універсальним ресурсом, що несе на собі відбиток усіх процесів і явищ, властивих ВОК у кожен момент часу, а також в усі попередні моменти його існування. Тому інформація, оброблена і представлена спеціальним чином, може бути середовищем, що найбільш адекватно відображає фактичний стан ВОК, і з урахуванням ретроспекції дозволяє за рахунок застосування спеціальних технологій формувати раціональні управлінські рішення.

4) У результаті аналізу запропоновано структурну схему управління ВОК на основі єдиних інформаційно-аналітичних ресурсів, яка дозволяє забезпечити адаптацію системи управління до впливів зовнішнього середовища, змін стану ресурсного забезпечення і самої структури виробничо-освітнього комплексу.

5) При обробці інформації та прийнятті управлінських рішень на основі інформаційно-аналітичних ресурсів для різних структурних компонентів ВОК застосовуються різні види математичних моделей, які ми пропонуємо класифікувати за рівнем деталізації застосування в структурі комплексу.

6) Моделі і реалізуючі їх алгоритми є варіантами для різних складових ВОК. Кількість і вид моделей класів визначається конкретною реалізацією виробничо-освітнього комплексу, залежить від функціонального призначення та особливостей окремих підсистем на конкретному рівні деталізації і схильний до постійної динаміки.

7) Інформаційно-аналітичні ресурси є чітко структурованою системою взаємопов'язаних інформаційних компонентів, в основі запропонованої класифікації якої лежить функціональна структура ВОК, розширена структурою власного середовища існування інформаційно-аналітичних ресурсів.

8) Для забезпечення достовірності інформації в інформаційно-аналітичних ресурсах необхідна система моніторингу стану як ВОК, так і стану самих інформаційно-аналітичних ресурсів, з відповідним організаційно-методичним, програмним, інформаційним і технічним забезпеченням, на підставі чого розроблена відповідна методика формування та моніторингу інформаційно-аналітичних ресурсів.

9) Технологічне середовище існування інформаційно-аналітичних ресурсів являє собою розподілену корпоративну обчислювальну мережу, що складається з різних об'єктів інформаційного обміну. Класифікація зазначених об'єктів дозволяє вжити адекватні технічні рішення по створенню як самої мережі, так і оснащення вузлів необхідними технічними засобами.

10) Методика побудови технологічного середовища забезпечує його успішну побудову з урахуванням особливостей структури об'єктів інформаційного обміну ВОК і їх характеристик, що дозволяє відповідна класифікація і розроблена модель забезпечення якості інформаційного обміну.

11) Забезпечення заданого функціонування виробничо-аналітичних ресурсів як основи підготовки і формування управлінських рішень у системі управління ВОК вимагає проведення відповідних організаційно-технічних заходів і створення забезпечуючих їх організаційних структур. У результаті дослідження цього питання ми пропонуємо варіант його вирішення у вигляді ресурсних центрів інформатизації з відповідними функціями, структурою, кадровим та технічним потенціалом.

Список використаних джерел

1. Біловус Л. І. Управління та організація діяльності інформаційних установ (за фаховим спрямуванням). Тернопіль, 2010. 414 с.
2. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2014. 417 с.
3. Горовий В. М. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс. К., 2010. 360 с.
4. Євсєєва О. О. Розвиток освітнього комплексу України в умовах євроінтеграції. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2016. Вип. 53. С. 141–146.

5. Інформаційно-аналітичне управління освітніми системами: методичний посібник / Т. В. Волкова, Н. О. Величко, І. В. Гириловська, Д. О. Закатнов та інші. К.: Педагогічна думка, 2012. 176 с.
6. Кулицький С. П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління: Навч. посіб. К.: МАУП. 2002. 224 с.
7. Освітній менеджмент: навч. посібник / за ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. К.: Шкільний світ, 2003. 400 с.
8. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посібник / В. Захарова, Л. Філіпова. К.: ЦУЛ, 2013. 336 с.
9. Полякова Л. П. Розробка інформаційно-аналітичної системи органу регіонального управління (на прикладі управління освітою): дис. ...канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Донецьк, 2004. 185 с.
10. Скрипник О. А. Аналіз підходів до побудови основи інформаційно-аналітичних систем. *Моделювання регіональної економіки*. 2010. № 2. С. 330–338.
11. Фінансовий менеджмент вищого навчального закладу з використанням новітніх інформаційних технологій / під ред. Ю. Г. Лисенка і В. Н. Андрієнка. Донецьк: ТОВ Південний «Схід, Лтд», 2007. 485 с.

Чайківська М.

студентка V курсу

юридичного факультету

Тернопільського національного

економічного університету

Науковий керівник: д. філол. наук, професор

кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності ТНЕУ

Шкіцька І.Ю.

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ТА НЕЙТРАЛІЗАЦІЯ МАНІПУЛЯТИВНОГО ВПЛИВУ ЗМІ

Стрімкий розвиток комп'ютерних технологій, глобалізація та інтеграція, характерні для сучасного життя, призводять до того, що людина менше часу витрачає на безпосереднє міжособистісне спілкування та аналіз інформації. Як наслідок – вона стає легкою «здобичкою» маніпуляторів, приймає неправильні рішення, потрапляє в конфлікти та пропагує чужі ідеї, позиціонуючи їх як свої. З огляду на це істотно зріс науковий інтерес політологів, психологів, соціологів і лінгвістів до проблеми маніпулювання поведінкою людини. На сьогоднішній день ЗМІ – засіб маніпулювання свідомістю людей. Сучасні ЗМІ не подають інформацію як нейтральну, а безпосередньо трансформують її. Проблема полягає в тому, що велика частина населення не має уявлення про суть і способи маніпулювання громадською думкою, унаслідок чого люди легко стають жертвами впливу [4, с. 78].

Незважаючи на збільшення кількості наукових праць з вивчення феномену маніпуляції, детального висвітлення заслуговує дослідження впливового потенціалу засобів масової інформації (ЗМІ) в умовах сучасного інформаційного суспільства, що й зумовлює **актуальність** нашої наукової розвідки.

Розглянемо прийом посилення маніпулятивного впливу, здійснюваного через ЗМІ.

Ними постають:

1) **осаяння** – це прийом активізації розуму, який полягає в такому спотворенні розповіді про події, щоб жертва сумнівалася в пам'яті та власному психічному здоров'ї. Це одна з найбільш згубних форм маніпуляції, тому що повільно руйнує в індивіда відчуття реальності;